

Mandat da la rogaziun federala 2011

LA REGENZA

A LAS ABITANTAS ED ALS ABITANTS
DAL CHANTUN GRISCHUN

Stimadas conburgaisas e stimads conburgais

Mintga onn, la terza dumengia da settember, celebrain nus la rogaziun federala. Igl è tradiziun che la regenza redigia per quest firà in uschenumnà mandat da la rogaziun federala. En in temp, nua ch'i vegn discurrì da crisas da las instituziuns e nua che schizunt represchentantas e represchentants da las baselgias chantunalas pensan dad aut da renunziar a colliaziuns ecclesiasticas statalas, dastga e sto er vegnir reflectada en moda critica la tradiziun dal mandat da la rogaziun federala.

Catastrofas da la natira, la midada dal clima, insolvenzas da stadis smanatschantas, revoluziuns economicas, structuralas e socialas, la transfurmaziun svelta da tecnologias, polarisaziuns politicas: da pertut sentan ins malsegirezzas, er sch'ellas vegnan zuppentadas da decleraziuns fatgas dad aut ch'èn da curta durada mediala. En tals conturns pon las tradiziuns dar sustegn.

Perquai è er la festa da la rogaziun federala actuala pli che mai:

Engraziament

Per il filosof roman Cicero è l'engraziaivladad la premissa per l'armonia tranter ils umans. Viver ensemen cun umans malengraziaivels n'è insumma betg simpel. Nus avain avunda raschuns dad esser engraziaivels. Engraziaivels dad esser schanegiads da guerras e da catastofas da la natira. Engraziaivels da dastgar viver en in sistem politic che sa basa sin giustia e sin correctadad. L'engraziaivladad è la basa da l'amur per il proxim sco er da la solidaritad. Quella caracterisescha l'uman, dat in senn a la vita e represchenta la funtauna da la pasch. Forsa fissi cunvegner d'endrizzar mintgatant ultra da fabricas da reflexiun er fabricas d'engraziament.

Sco Grischunas e Grischuns essan nus engraziaivels per la solidaritad che vegn adina puspè exprimida envers chantuns da muntogna; sco Svizras e Svizzers essan nus engraziaivels per il bun standard da nossas ovras socialas; sco persunas che vivan en il center da l'Europa essan nus – betg mo durant l'onn europeic da la lavur voluntara – engraziaivels per las numerusas uras prestadas voluntarmain.

L'engraziaivladad metta cunfins a la tenuta privlusa da far pre-tensiuns ed impedescha che l'amur per il proxim sco er la solidaritad vegnian malduvradas e surstrapatschadas.

Penetienza

Mintga uman è responsabel per l'entir. L'agir da mintgin ha effects per l'entir mund. Da quai n'essan nus betg adina conscients. Mintgatant stgatschain nus pli gugent quest fatg. Da temp en temp èsi perquai necessari da tschertgar quietezza e da vegnir conscient da la responsabladad. Nus na valitain betg adina endretg la responsabladad envers noss conumans.

Uraziun

Da l'engraziament e da la penetienza resulta l'uraziun atgnamain da sasezza. L'uraziun rinforza nossa confidenza da betg esser surlaschads a nus sez e cumbatta la malsegirezza da dadens anora.

Che er la politica sa renda conscienta mintga onn dal cuntegn da la rogaziun federala sa cunvegn bain per ella. La confrontaziun cun il cuntegn da la rogaziun federala n'è betg nova; ella è dentant actuala pir che mai.

Cun quests patratgs giavischain nus a Vus, charas conburgaisas e chars conburgais, ina rogaziun contemplativa ch'è purtada d'engraziaivladad e da confidenza.

Cuira, settember 2011

En num da la regenza

Il president: *dr. Martin Schmid*

Il chancelier: *dr. Claudio Riesen*

REMARTGAS

1. Tenor l'ordinaziun dal cussegl grond dals 24 da favrer 1971 vegnan las plaivs respectivamain las pravendas supplitgadas da laschar leger giu da scantschala respectivamain giu da chanzla il mandat da la rogaziun federala **otg**, eventualmain quindesch dis avant questa festa, pia ils **11**, eventualmain ils 4 da settember 2011, e da far attent la raspada ch'i stoppia – tenor la medema ordinaziun – vegnir fatga ina collecta il di da rogaziun en tut las baselgias dal chantun. Il retgav da quella vegn concedì tenor il conclus da la regenza dals 12 d'avrigl 2011 per mintgamai in terz al project «Zwärg Riisa», a la «Insieme Grischun, uniun per umans cun in impediment spiertal» ed al project «Scriver e leger meglier».
 - *Crusch blaua dal Grischun, project «Zwärg Riisa»*: La Crusch blaua furma gruppas d'uffants per uffants en la vegliadetgna da 7 fin 12 onns che derivan da famiglias che pateschan sut l'alcohol. La gruppa permetta als uffants da discurrer da lur temas e da lur malsegirezzas. Ultra da quai emprendan els da reagir en situaziuns difficilas e da dumagnar quellas. Sco mesira accumpagnanta duai er vegnir messa a disposiziun ina purschida per ils geniturs, previsiblamain en furma da curs da geniturs e/u d'inscuters.
 - *Insieme Grischun, uniun per umans cun in impediment spiertal*: «Insieme Grischun» è in'uniun da geniturs cun vastas purschidas en il sector da la furmaziun e dal temp liber per umans cun in impediment spiertal. Il club da temp liber assistì permetta tut l'onn differentas activitads culturalas e sportivas gratuitas per umans cun in impediment spiertal da tut las vegliadetgnas. L'uniun porscha ultra da quai dietas d'expertas e d'experts sco er furmaziuns supplementaras per il personal d'assistenza.
 - *Crusch cotschna dal Grischun, project «Scriver e leger meglier»*: En il Grischun vivan 20'000 persunas cun difficultads da leger. Quellas han dischavantatgs en il mintgadi, perquai ch'ellas na san betg u mo insufficientamain leger e scriver a la lavur, en la famiglia ed en il temp liber. La finamira dal project è quella da metter a disposiziun ina purschida da scolaziun per persunas cun difficultads da leger en tut il chantun. Cun il project «SCRIVER+LEGER meglier», sustegnì da la confederaziun e dal chantun, vul la Crusch cotschna serrar ina largia en il Grischun.
2. Las suprastanzas communalas vegnan incaricadas da far la collecta en consentiment cun las instanzas ecclesiasticas e da consegnar la summa rimnada fin ils 30 da settember 2011 a l'administraziun da finanzas dal Grischun, 7000 Cuira, CP 70-187-9.
3. Las suprastanzas communalas vegnan plinavant envidadas da procurar che tut ils zains vegnian tutgads la sonda avant il di da rogaziun a las 18.00.

La reproducziun è permessa pir suenter ils 14 da settember 2011.